

UCHWAŁA Nr V/59/19  
Rady Miejskiej w Pisz  
z dnia 22 lutego 2019r.

**w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2018r. poz. 994, 1000, 1349, 1432, 2500) oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998, 1076, 1544 i 2245) Rada Miejska w Pisz uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Pisz.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Przewodniczący Rady*

*Edmund Lipnicki*

Załącznik do Uchwały Nr V/59/19  
Rady Miejskiej w Pisz  
z dnia 22 lutego 2019r.

# GMINNY PROGRAM WPIERANIA RODZINY NA LATA 2019-2021

## **Spis treści**

Wstęp .....	1
I.     Diagnoza środowiska lokalnego.....	3
II.    Cele Programu .....	11
III.   Planowanie działania na lata 2019 -2021.....	11
Podsumowanie.....	17

## WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Podstawowym podmiotem i adresatem działań systemu pomocy społecznej w Gminie Pisz jest i będzie rodzina.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych.

Współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i zagrożona jest licznymi czynnikami patologicznymi, które bardzo często wpływają na dysfunkcję oraz wykluczenie jej w społeczeństwie. Niewydolność rodziców znacznie wpływa i przyczynia się do zaburzeń zaspakajania podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, co prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Niewypełnianie przez rodzinę prawidłowo swoich funkcji prowadzi również do niedostosowania społecznego.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Z uwagi na doniosłą rolę rodziny w wychowaniu przyszłego pokolenia oraz zagrożenie wieloma problemami i patologiami, to właśnie rodzina powinna być szczególnie wspierana w wypełnianiu swoich funkcji poprzez budowanie systemów wsparcia. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny, dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa.

Wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo, to jednocześnie rozwój i wzmocnienie społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, gdzie kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył naszą społeczność lokalną.

Interdyscyplinarną pomoc rodzinom przeżywającym kryzys powinny świadczyć lokalne służby społeczne oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny, z zachowaniem zasady wzajemnej współpracy. Realizacja programu odbywać się będzie za zgodą rodziny oraz jej aktywnym udziałem w procesie zmian, z wykorzystaniem jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowywaniem.

Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

Program wspierania rodziny na lata 2019-2021 w gminie Pisz jest spójny z aktami ustawodawstwa krajowego i lokalnego, takimi jak :

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
3. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
4. Ustawa z dnia 12 marca 2014 roku o pomocy społecznej
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
7. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
8. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych
9. Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla działania w perspektywie trzyletniej. Nadrzędnym ich celem jest wspieranie rodziny w jej opiekuńczo-wychowawczej roli względem dzieci oraz zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej oraz odpowiednich środków finansowych.

Realizacja Programu będzie możliwa dzięki zbudowaniu spójnego systemu pomocy rodzinie angażującego zasoby gminy – systemu wsparcia obejmującego zaangażowanie i współpracę osób, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, działalności placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających, pomocy ze strony asystenta rodziny, organizowaniu poradnictwa specjalistycznego oraz działalności grup wsparcia.

Gmina Pisz od kilku lat prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny. Działaniom profilaktycznym mającym na celu stworzenie dziecku odpowiednich warunków życia w jego środowisku rodzinnym, muszą towarzyszyć działania na rzecz doskonalenia i rozwoju różnych form. Gmina Pisz od kilku lat oferuje szeroki wachlarz usług na rzecz rodzin dotkniętych różnorodnymi problemami i dysfunkcjami.

Program wpisuje się w Strategię Polityki Społecznej Województwa Warmińsko – Mazurskiego oraz Wojewódzki Program Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej, jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Pisz.

## I. Diagnoza środowiska lokalnego

### Sytuacja demograficzna

Gmina Pisz to największa obszarowo gmina w Polsce, zajmuje powierzchnię 634 km<sup>2</sup> (co stanowi 35,7% powierzchni powiatu piskiego oraz 2,6% pow. województwa), w tym miasto Pisz- 10 km<sup>2</sup>, liczy 27 423 mieszkańców. Gmina miejsko-wiejska Pisz położona jest w południowo-wschodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie piskim. Część północna Gminy (na północ od linii Ruciane – Pisz - Rybitwy) należy do Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, część centralna i południowo-zachodnia (na południe od jeziora Śniardwy i miasta Pisz) leży w obrębie Równiny Mazurskiej, natomiast część wschodnia (na południe od jeziora Roś i wschód od rzeki Pisy) leży w obrębie Pojezierza Etckiego. Gmina Pisz graniczy z gminami: Rozogi, Orzysz, Biała Piska, Kolno, Turośl, Łyse, Mikołajki, Ruciane - Nida. Pod względem administracyjnym Gmina obejmuje miasto Pisz oraz 43 jednostki pomocnicze (sołectwa): Babrosty, Bogumiły, Borki, Ciesina, Hejdyk, Imionek, Jagodne, Jeglin, Jeże, Kałęczyn, Karpa, Karwik, Kocioł, Kocioł Duży, Kociołek Szlachecki, Kwik, Liski, Łupki, Łysonie, Maldanin, Maszty, Pietrzyki, Pilchy, Pogobie Średnie, Pogobie Tylne, Rakowo, Rakowo Piskie, Rostki, Snopki, Stare Guty, Szczechy Małe, Szczechy Wielkie, Szeroki Bór Piski, Trzonki, Turośl, Turowo, Turowo Duże, Uściany, Wąglik, Wiartel, Zawady, Zdory, Zdunowo.

Ubóstwo i bezrobocie to nadal największe problemy gminy. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Piszach zarejestrowanych jest ogółem 854 mieszkańców posiadających status osoby bezrobotnej. Stopa bezrobocia w powiecie piskim wynosiła w 2017 roku 16,6 %, a w 2018 roku 12,6 %.

Tabela 1

Rok	Liczba osób bezrobotnych	W tym liczba kobiet
2017	1088	688
2018	854	552

Źródło: PUP w Piszach

### Sytuacja społeczna.

Podstawą formułowania działań Programu była charakterystyka społeczno-demograficzna oraz analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piszach.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej (art. 7), pomoc społeczna udzielana jest osobom i rodzinom w szczególności z następujących powodów: ubóstwo; sieroctwo; bezdomność; bezrobocie; niepełnosprawność; długotrwała lub ciężka choroba; przemoc w rodzinie; potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi; potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

alkoholizm lub narkomania; zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna. Powody, z tytułu których udzielono pomocy społecznej osobom i rodzinom w Gminie Pisz w 2017 i 2018 roku, przedstawia poniższa tabela.

***Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w Gminie Pisz  
w 2017 i 2018 roku.***

Tabela 2

Lp.	Powody	Liczba rodzin w 2017 roku	Liczba rodzin w 2018 roku
1.	ubóstwo	825	640
2.	bezdomność	32	21
3.	potrzeba ochrony macierzyństwa	157	142
3a.	w tym wielodzietności	135	123
4.	bezrobocie	585	443
5.	niepełnosprawność	305	316
6.	długotrwała lub ciężka choroba	540	572
7.	bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	186	179
7a.	w tym rodziny niepełne	145	137
7b.	rodziny wielodzietne	41	41
8.	przemoc w rodzinie	19	19
9.	alkoholizm	44	38
10.	narkomania	2	2
11.	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	15	7
12.	zdarzenia losowe	1	0
13.	sytuacja kryzysowa	4	2
14.	klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: MGOPS w Pisz, opracowanie własne

Mimo znaczącego spadku liczby rodzin korzystających z pomocy Ośrodka z powodu ubóstwa w 2018 r. w stosunku do 2017 r., nadal jest to wysoki wskaźnik i główny powód przyznawania pomocy. Zauważyć można, że znacznie spadła ilość rodzin, w których problemem było bezrobocie, natomiast więcej rodzin korzystało w 2018 niż w 2017 r. z pomocy ośrodka z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby.

W 2018 r. pomocą Asystenta Rodziny objętych było 33 rodziny, z czego na koniec roku zostało 25 rodzin objętych asystenturą (z 8 rodzinami Asystent Rodziny zakończył pracę).

**Liczba rodzin otrzymujących świadczenia rodzinne.**

Tabela 3

Liczba rodzin otrzymujących zasiłek rodzinny w tym:	2017 rok	2018 rok
Liczba rodzin z 1 dzieckiem	460	391
Liczba rodzin z 2 dzieci	433	377
Liczba rodzin z 3 dzieci	188	182
Liczba rodzin z 4 dzieci i więcej	68	57
Liczba rodzin/dzieci korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	175 / 270	141 / 221
Liczba rodzin/dzieci korzystających ze świadczenia wychowawczego	2363 / 3731	2215 / 3479
Liczba rodzin, które otrzymały pomoc w formie:		
Jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka	235	231
Świadczenia rodzicielskiego	104	91
Świadczenia pielęgnacyjnego	82	90
Świadczenia wynikającego z ustawy „Za życiem”	5	7

Źródło: MGOPS, opracowanie własne

Z powyższej tabeli wyraźnie wynika, że spadła liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych z jednym dzieckiem, zwiększyła się natomiast liczba rodzin z dwojgiem i większą ilością dzieci. Reszta wskaźników utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

**Liczba założonych Niebieskich Kart oraz powołanych grup roboczych.**

Tabela 4

Rok	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty	Liczba założonych Niebieskich Kart A	Liczba posiedzeń Grup Roboczych	Liczba posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba omówionych spraw
2016	170	162	40	4	454
2017	160	213	44	5	432
2018	219	176	41	4	331

Źródło: MGOPS, opracowanie własne

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piszcu realizuje działania nałożone ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) i zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Piszcu, w tym wynikające



z procedury „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011r. Nr 209, poz. 1245) informuje, iż w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. procedurą „Niebieska Karta” objętych było 170 rodzin. W okresie tym wpłynęło 162 „Niebieskie Karty”, odbyło się 40 posiedzeń Grup Roboczych, na których omawiano 454 sprawy wynikające z procedury oraz odbyły się 4 posiedzenia członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. Od dnia 01.01.2017 r. do dnia 31.12.2017 r. procedurą objętych było 160 rodzin. W okresie tym wpłynęło 213 „Niebieskich Kart”, odbyły się 44 spotkania Grup Roboczych, na których omówiono 432 sprawy wynikające z procedury „Niebieska Karta”, odbyło się 5 posiedzeń członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. W okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. procedurą „Niebieska Karta” objętych zostało 219 rodzin, wpłynęło 176 „Niebieskich kart”, odbyło się 41 posiedzeń Grup Roboczych, na których omówiono 331 spraw wynikających z procedury, przeprowadzono 4 posiedzenia członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

***Liczba osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Profilaktyki i Terapii w Pisz.***

Tabela 5

	2017 rok	2018 rok
Liczba rodzin zgłoszonych do Punktu Konsultacyjnego dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie	104	102
Liczba rodzin zgłoszonych do Punktu Konsultacji Terapii dla Osób Eksperymentujących z narkotykami	61	42
Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach w Świetlicy Wychowawczo-Terapeutycznej „Smurfy”	52	62
Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach edukacyjnych i profilaktycznych	3110	1973
w tym liczba nauczycieli	160	110
w tym liczba rodziców	-	120

Źródło: OPiT w Pisz

Z powyższej tabeli wynika, że znacznie spadła w 2018 r. liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach edukacyjnych i profilaktycznych w stosunku do 2017 r. Zmniejszyła się również ilość rodzin zgłoszonych do Punktu Konsultacji Terapii dla Osób Eksperymentujących z narkotykami. Zwiększyła się natomiast liczba dzieci uczestniczących w zajęciach w Świetlicy Wychowawczo - Terapeutycznej „Smurfy”.

Ośrodek Profilaktyki i Terapii w Pisz w latach 2017-18 prowadził następujące kampanie edukacyjne i profilaktyczno - edukacyjne:

1. „Postaw na rodzinę” – promująca solidarność międzypokoleniową, pomagającą budować prawidłowe relacje między rodzicami i dziećmi oraz zachęcająca do wspólnego spędzania czasu
2. „Zachowaj trzeźwy umysł”
3. „Stop przemocy”
4. „Przemoc boli”
5. „Reaguj na przemoc”
6. „Narkotyki – to mnie nie kręci”
7. „Przeciw pijanym kierowcom”

**Liczba osób korzystających ze wsparcia Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Pisz**

Tabela 6

	2017 rok	2018 rok
Liczba osób zgłoszonych do KRPA w celu podjęcia leczenia odwykowego	109	79
	<b>w tym:</b>	
Osoby zgłoszone w bieżącym roku	95	67
Osoby zgłoszone ponownie	14	12
Liczba osób skierowanych do Poradni Terapii Uzależnień	53	44
Liczba wniosków o sądowe zobowiązanie do leczenia odwykowego	15	12

Źródło: KRPA w Pisz

Tabela 6 ilustruje, że w 2018 roku spadła liczba osób zgłoszonych do KRPA w celu podjęcia leczenia odwykowego.

**KARTA DIAGNOSTYCZNA GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY**

Tabela 7

Lp.	Wyszczególnienie	2018 rok
1.	Liczba mieszkańców Gminy Pisz	27 423
2.	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	994
3.	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	1007
4.	Liczba rodzin/dzieci korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	175/270
5.	Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	330

6.	Liczba dzieci w wieku 0-18 lat	5234
7.	Liczba dzieci w wieku 7-15 lat	2774
8.	Liczba dzieci w wieku 16-19 lat	1306
9.	Liczba dzieci w wieku 0-6 lat	1808
10.	Liczba dzieci w wieku 0-6 lat w tym Uczęszczających do przedszkoli oraz punktów przedszkolnych	488
11.	Liczba dzieci uczęszczających do klas „0”	286
12.	Liczba dzieci uczęszczających do szkół podstawowych	2091
13.	Liczba dzieci uczęszczających do gimnazjum	212
14.	Liczba dzieci, którym przyznano stypendium szkolne	561
15.	Liczba dzieci, którym przyznano zasiłki szkolne	7
16.	Liczba świetlic, w tym: -funkcjonujące w szkołach dla których organem prowadzącym jest Gmina Pisz - wiejskich, prowadzących zajęcia : sportowe, muzyczne, plastyczne, artystyczne, inne	8 24
17.	Liczba rodzin posiadających Kartę Dużej rodziny, w tym liczba dzieci	216
18.	Liczba przyznanych mieszkań w 2018r. z zasobów Gminy	13
19.	Liczba rodzin/osób oczekujących na lokal mieszkalny z zasobów gminy	49
20.	Liczba organizacji pozarządowych/Fundacji działających na rzecz rodziny	9
21.	Liczba Klubów sportowych na terenie Gminy Pisz - kluby sportowe -towarzystw sportowych, związków sportowych, stowarzyszeń sportowych	3 9

Źródło: UM w Pisz, MGOPS w Pisz, ZEOSiP w Pisz

W 2018 r. pomocą społeczną objęto 994 rodziny, natomiast 1007 rodzin korzystało ze świadczeń rodzinnych. Na terenie Gminy Pisz jest 3077 dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, z czego stypendium szkolne przyznano 561 dzieciom, zasiłki szkolne otrzymało 7 dzieci. Kartę Dużej Rodziny na koniec 2018 r. posiadało 216 rodzin. Przyznano 13 mieszkań z zasobów Gminy, 49 rodzin/osób oczekuje na lokal mieszkalny z zasobów gminy. Działało 9 organizacji pozarządowych/Fundacji na rzecz rodziny oraz 12 Klubów sportowych.

**Liczba rodzin/dzieci w rodzinach zastępczych.**

Tabela 8

Lp.	Rodzaj rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin		Liczba dzieci	
		2017 rok	2018 rok	2017 rok	2018 rok
1.	Rodzina zastępcza spokrewniona	26	27	41	38
2.	Rodzina zastępcza niezawodowa	19	16	30	25
3.	Rodzina zastępcza zawodowa	2	2	7	7
4.	Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna	0	0	0	0
5.	Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego	0	0	0	0
6.	Rodzinny dom dziecka	1	1	5	5
7.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	-	-	17	16

Źródło: PCPR w Pisz

Z powyżej tabeli wynika, że w 2017 i 2018 r. liczba rodzin zastępczych spokrewnionych, rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz dzieci umieszczonych w tych rodzinach utrzymuje się na tym samym poziomie, nie odnotowuje się znacznych różnic na przestrzeni wskazanych lat.

W 2017 r. na terenie Gminy Pisz do rodziny naturalnej powróciło 1 dziecko, natomiast w 2018 roku 3-je dzieci.

**Liczba rodzin/dzieci objętych wsparciem Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.**

Tabela 9

Lp.	Liczba	Rok szkolny	
		2016/2017	2017/2018
1.	Dzieci objętych wsparciem Poradni	408	245
	w tym		
	- liczba dzieci uczestniczących w terapii i zajęciach	323	141
		0	8

	- liczba wydanych opinii w sprawie objęcia ucznia zindywidualizowaną ścieżką kształcenia		
2.	Liczba dzieci i młodzieży oraz rodziców uczestniczących w programach edukacyjnych i profilaktycznych	85	96
3.	Liczba i rodzaj kampanii edukacyjnych/programów skierowanych do rodzin/dzieci	0	0

Źródło: PPP-P w Pieszem

Tabela 9 wskazuje na ogólne zmniejszenie się liczby dzieci objętych wsparciem Poradni w roku 2018 w stosunku do roku 2017, z czego zauważa się znaczny spadek liczby dzieci uczestniczących w terapii i zajęciach oraz wzrost liczby dzieci, młodzieży i rodziców uczestniczących w programach edukacyjnych i profilaktycznych.

### **Władza rodzicielska**

Tabela 10

Wydane postanowienia dotyczące:	2017 rok	2018 rok
1. Pozbawienia władzy rodzicielskiej	13	17
2. Ograniczenia władzy rodzicielskiej	34	29
3. Zawieszenia władzy rodzicielskiej	1	0
4. Umieszczenia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0
5. Inne	0	0

Źródło: Sąd Rejonowy w Pieszem

Z powyższej tabeli wynika, że w 2018 r. pozbawionych władzy rodzicielskiej zostało 17 osób, gdzie w 2017 r. było to 13 osób, natomiast ograniczono władzę rodzicielską 29 osobom, w 2017 r.- 34 osobom. Wskaźniki utrzymują się na podobnym poziomie.

## II. Cele Programu

### Cel główny :

Wspieranie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez skoordynowaną politykę społeczną w Gminie Pisz.

### Cele szczegółowe:

1. Wspieranie rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w tym wyrównanie szans edukacyjnych.
2. Zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym rodzin wymagających interwencji poprzez podejmowanie skoordynowanych działań.
3. Wzmacnianie uprawnień, możliwości i zasobów rodzin umożliwiających przezwyciężenie trudnych sytuacji poprzez wsparcie / usługi specjalistyczne/.
4. Podnoszenie jakości usług skierowanych do różnych grup społecznych oraz usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny.

## III. Planowanie działania na lata 2019-2021

Cele Programu będą realizowane poprzez następujące działania:

1. Wspieranie rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, w tym wyrównanie szans edukacyjnych.

Lp.	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Źródło finansowania
1.	Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin, aktywizacja społeczna i zawodowa (w tym praca socjalna)	2019-2021	MGOPS, PUP, CIS, ZAZ, ŚDS	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne
2.	Objęcie dożywianiem dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach	2019-2021	MGOPS	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne
3.	Zabezpieczenie środków na pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo - wychowawczych	2019-2021	MGOPS	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne

4.	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w podręczniki i artykuły szkolne	2019-2021	MGOPS, placówki oświatowe	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne
5.	Przyznawanie stypendiów oraz zasiłków szkolnych dzieciom i młodzieży	2019-2021	ZEOSiP	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne

2. Zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym rodzin wymagających interwencji poprzez podejmowanie skoordynowanych działań.

Lp.	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Źródła finansowania
1.	Wspieranie osób doświadczających przemocy	2019-2021	Gminny Zespół Interdyscyplinarny	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne
2.	Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych / w tym dotkniętych przemocą/	2019-2021	MGOPS, placówki oświatowe, KPP, Zakład Opieki Zdrowotnej, Zespół Kuratorski	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne
3.	Objęcie wsparciem asystenta rodziny rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	2019-2021	MGOPS	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
4.	Współpraca z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców jej funkcjonowania	2019-2021	MGOPS, KRPA, OPiT, PUP, PCPR, PPP-P, parafie, organizacje pozarządowe	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
5.	Umożliwienie rodzinom integracji i edukacji w grupach wsparcia oraz grupach samopomocowych	2019-2021	MGOPS, OPiT, PPP-P, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, parafie	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
6.	Edukacja służąca wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-	2019-2021	MGOPS, OPiT, PCPR, PPP-P, organizacje	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

	wychowawczych rodziców (warsztaty , zajęcia edukacyjne, kampanie społeczne, artykuły w prasie lokalnej )		pozarządowe, lokalne media	środki zewnętrzne
7.	Monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii odwykowej oraz monitorowanie uczestnictwa w terapii	2019-2021	MGOPS, OPiT, KRPA, PCPR, KPP, Gminny Zespół Interdyscyplinarny	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
8.	Organizacja czasu wolnego i wypoczynku dzieciom i młodzieży	2019-2021	MGOPS, OPiT, PCPR, MGBP, PDK, MGOSiR, placówki oświatowe, biblioteka, organizacje pozarządowe, parafie	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
9.	Praca socjalna, edukacja rodziców / opiekunów	2019-2021	MGOPS, placówki oświatowe, KRPA	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
10.	Monitorowanie sytuacji i wspieranie rodzin przez kuratorów sądowych dla nieletnich	2019-2021	MGOPS, Sąd, Zespół Kuratorski	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
11.	Organizowanie różnych form edukacyjnych dla rodziców i dzieci	2019-2021	Placówki oświatowe, KRPA, PDK, MGBP	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
12.	Promowanie zdrowego trybu życia, wzmacnianie więzi rodzinnych	2019-2021	MGOPS, Zakład Opieki Zdrowotnej, KRPA, OPiT, szkoły/przedszkola, PDK, MGBP	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne



3. Wzmacnianie uprawnień, możliwości i zasobów rodzin umożliwiających przezwyciężenie trudnych sytuacji poprzez wsparcie / usługi specjalistyczne/.

Lp.	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Źródło finansowania
1.	Umożliwienie dostępu do terapii i mediacji rodzin	2019-2021	MGOPS, OPiT, PCPR, PPP-P	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
2.	Tworzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, specjalistycznej na rzecz dzieci i młodzieży	2019-2021	UM, MGOPS, placówki oświatowe, sołectwa, parafie	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
3.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego w tym psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, terapeutycznego w zakresie uzależnień	2019-2021	MGOPS, KRPA, OPiT, PPP-P	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
4.	Usługi opiekuńcze skierowane do osób wymagających tej formy pomocy	2019-2021	MGOPS	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

4. Podnoszenie jakości usług skierowanych do różnych grup społecznych oraz usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodziny.

Lp.	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Źródło finansowania
1.	Organizowanie spotkań, konferencji skierowanych do przedstawicieli podmiotów lokalnych, działających na rzecz rodzin	2019-2021	Sąd, MGOPS, placówki oświatowe, Zakład Opieki Zdrowotnej, KRPA, KPP, PUP, OPiT, CIS, ZAZ, Zespół Kuratorski, PPP-P, PCPR, ZEOSiP, organizacje pozarządowe	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

2.	Usprawnianie współpracy podmiotów działających na rzecz rodzin	2019-2021	Sąd, MGOPS, placówki oświatowe, Zakład Opieki Zdrowotnej, KRPA, OPiT, KPP, PPP-P, MGBP, PDK,	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
3.	Udział przedstawicieli podmiotów lokalnych działających na rzecz rodzin w szkoleniach, warsztatach podnoszących kwalifikacje zawodowe	2019-2021	Sąd, MGOPS, placówki oświatowe, Zakład Opieki Zdrowotnej, KRPA, OPiT, KPP, PPP-P, MGBP, PDK,	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

#### **Planowane efekty realizacji Programu :**

1. Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Poprawa bezpieczeństwa socjalnego rodzin.
3. Wzrost świadomości dotyczącej roli i funkcji rodziny.
4. Podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie.
5. Zapewnienie kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie.
6. Skuteczna współpraca podmiotów działających na rzecz rodzin.
7. Przywrócenie rodzinom dysfunkcyjnym zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

#### **Odbiorcy**

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest do rodzin z terenu Gminy Pisz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, a także do przedstawicieli instytucji i służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

**Koordynatorem i realizatorem Programu jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piesz przy współpracy z:**

1. Urzędem Miejskim w Piesz.
2. Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii w Piesz.
3. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piesz.
4. Zespołem Ekonomicznej Obsługi Szkół i Przedszkoli w Piesz.
5. Placówkami oświatowymi.
6. Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Piesz.
7. Miejsko – Gminną Biblioteką Publiczną w Piesz.
8. Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Piesz.

9. Piskim Domem Kultury w Pisz.
10. Powiatową Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Pisz.
11. Sądem Rejonowym w Pisz.
12. Kuratorami zawodowymi i społecznymi Sądu Rejonowego w Pisz.
13. Komendą Powiatową Policji w Pisz.
14. Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pisz.
15. Powiatowym Urzędem Pracy w Pisz.
16. Parafiami.
17. Zakład Opieki Zdrowotnej.
18. Sołectwami.
19. Organizacjami pozarządowymi.
20. Lokalnymi mediami.
21. Piskim Zakładem Aktywności Zawodowej „Wieża” w Pisz.
22. Środowiskowym Domem Samopomocy w Pisz.
23. Centrum Integracji Społecznej w Pisz.

Założenia Programu winny realizować w ramach swoich kompetencji samorządowe jednostki organizacyjne, właściwe organizacje pozarządowe i inne podmioty realizujące zadania na zlecenie Gminy Pisz.

#### **Źródła finansowania Programu:**

1. Środki samorządu Gminy – uwzględnione w rocznych planach finansowych
2. Środki partnerów współrealizujących Program
3. Budżet państwa
4. Środki z innych źródeł zewnętrznych

#### **Monitorowanie**

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pisz. Monitorowanie i ewaluacja Programu odbywać się będzie poprzez przedkładanie sprawozdań z realizacji Programu w terminie do 31 marca każdego roku. Sprawozdania będą sporządzane na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań programowych za rok poprzedni.

Monitoring realizacji Programu umożliwi ocenę stanu zaawansowania prowadzonych działań, ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań, sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń. Ponadto umożliwi zebranie informacji będących podstawą do planowania działań profilaktycznych na lata następne.

## **Podsumowanie**

Program Wsparcia Rodziny w Gminie Pisz na lata 2019-2021 wyznacza kierunki działań instytucjom, organizacjom oraz placówkom działającym na terenie Gminy Pisz w obszarze pomocy rodzinie. Jego zadaniem jest dostosowanie oferty wsparcia dla rodziny z różnego rodzaju dysfunkcjami oraz skoordynowanie działań sektora publicznego pozarządowego.

Wsparcie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami.

Realizacja Programu odbywać się będzie w latach 2019-2021, a jego efekty zależą będą w dużej mierze od zaangażowania i współpracy wielu instytucji i podmiotów działających na rzecz rodziny, sytuacji finansowej gminy oraz pozyskanych środków ze źródeł zewnętrznych.

Przewodniczący Rady

Edmund Lipnicki